

MIKES KELEMEN MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM TANTÁRGYVERSENY

2016. március 5

12. osztály

A tételek kidolgozására szánt idő: 3 óra

I. **45 pont**

A alábbi szövegeket értelmezve és olvasmányélményeire alapozva írjon értekezést a következő címmel: *Művész, művészet és közönség a klasszikus modernség korában!*

*Olykor matrózi nép, kit ily csíny kedvre hangol,
albatroszt ejt rabúl, vizek nagy madarát,
mely, egykedvű utas, hajók nyomán csatangol,
míg sós örvényeken lomhán suhannak át.*

*Alig teszik le a fedélzet padlatára,
a kéklő lég ura esetlen, bús, beteg,
leejti kétfelé fehér szárnyát az árva,
s mint két nagy evezőt vonszolja csüggeteg.*

*Szárnyán kalandra szállt, most sántít suta
félsszel,
még tegnap szép csoda, ma rút s röhejre kész,
csőrébe egy legény pipát dugdosva élcel,
másik majmolja tört szárnyú bicegést.*

*A költő is ilyen, e légi herceg párja,
kinek tréfa a nyíl s a vihar dühe szép,
de itt lenn bús rab ő, csak vad hahota várja
s megbotlik óriás két szárnyában, ha lép.*

(Charles Baudelaire: *Az albatrosz*, 1859, Tóth Árpád fordítása)

*Igen, ez csak vers: lim-lom, szép szemét,
Játék, melyet a halk gyermek, a Vágy
Faragcsál s olykor lustán félbehágy,
S merengni húnnya álmatag szemét.*

*Most ezt faragta: kis szonett, setét
Szavakból ácsolt bús ébenfa-ágy.
S ráfekteti gyengéden gyenge, lágy
Szerelmem holt, virágos tetemét.*

*Pihenj szerelmem! nézzenek a boldog
Élők, mint nyugszol némán, hófehérbe,
Tündérmeséim édes Hófehérje.*

*Ágyad szélén vigyázva üljenek
Mint árva törpék, furcsa, bús koboldok,
S csendeskén sírjanak a halk rimek.*

(Tóth Árpád: *Hófehérke*, 1912)

Ők voltak az igazi írók – a régiek -, manapság semmit nem tudunk. Írom ezt negyvenedik évem felé, midőn több mint húsz esztendeje apró betűkből tengetem-lengetem életem. Éltem. Szenvedtem. Sírtam. Sokat aludtam. Néha boldognak kellett volna lennem egy-egy őszi délutánon. (Magamban az óramutatót figyeltem. Miért örüljek? Úgyis estve lesz nemsokára.) (...) És miután senkit és semmit nem szeretek már, bizonyos nyugodt fölénnyel nézek vissza elmúlt esztendőkre, ősz hajakra, kinszenvedésekre, írásokra. Mennyit szerettem volna írni, ami igaz!

Semmit nem írtam, csak színhazugságokat. (...)

Az igazi, az egyetlen, a legkedvesebb könyvem azonban nem jelent meg nyomtató műhelyben. Amit magamban gondoltam, amit egyedülvalóságomban láttam, amit gőgös elvonultságomban kinevettem vagy sajnáltam. Az emberek hiányoznak a könyveimből, akiket mindenkinél jobban ismerek, ugyanezért leírni nem merem őket. (...)

Ők, a régi írók írtak igazságokat, szépségeket, jóságokat, meséket. Félrefordították a fejüket az élet kellemetlenségeitől. (...) Ha én leírnám, hogy mit éltem és éreztem és körülöttem éreztek: talán egy toronyba zárnának. Ezért nem ér semmit az irodalmam. Szerencsére, úgymint csak a betegek és lábtöröttek olvassák az írók munkáját.”

(Krúdy Gyula: Előhang az Aranykéz utcai szép napokhoz, 1916)

II.

45 pont

De gustibus non est disputandum...*

*Amit elérni sose bír csók:
eléri néha egy bibircsók.*

Holnap összedől e bús világ

*Atlasz:**
hanyatlasz!*

Kétségbeesés

*Fölkelni reggel, rágni régi zsemlet: -
inkább a nemlét*

(Kosztolányi Dezső: Csacsi rímek)

* latin kifejezés, jelentése: ízlésről nem vitázunk

** rendkívüli erejű titán a görög mitológiában, lázadása büntetéseként az égboltot kell tartania

**Írjon novellát, melynek csattanója Kosztolányi Dezső egyik idézett verse legyen!
Szövegének adjon találó címet!**

**Megjelenés: 10 pont
Összesen:100pont**